

महाराष्ट्र शासकीय गट अ व गट ब पदांवर
पदोन्नतीने नियुक्तीसाठी विभागीय संवर्ग
वाटप नियमावली, २०१० नुसार वाटप
केलेला महसूली विभागीय संवर्ग बदलून
देण्याबाबत तात्पुरती कार्यपद्धती.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक:एसआरव्ही-२०१२/प्र.क्र.१८७/१२,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक-३१.७.२०१२

- वाचा (१) शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.एसआरव्ही-२०१०/
प्र.क्र.१/१०/१२, दि.८.६.२०१०.
- (२) शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.एसआरव्ही-२०१०/
प्र.क्र.१/१०/१२, दि.८.६.२०१०.
- (३) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.एसआरव्ही-२०१०/
प्र.क्र.१/१०/१२, दि.२१.६.२०१०.

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन अ.क्र १ व २ येथील शासन अधिसूचना, दि.८.६.२०१० अन्वये "महाराष्ट्र शासकीय गट अ व गट ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) पदांवर पदोन्नतीने / सरळसेवेने नियुक्तीसाठी विभागीय संवर्ग संरचना व विभागीय संवर्ग वाटप याबाबत नियमावली, २०१० लागू करण्यात आली आहे. तसेच या नियमावलीतील तरतुदीनुसार, संबंधितांकडून परसंतीक्रम प्राप्त करून विभागीय संवर्ग वाटपाबाबतचे प्रस्ताव सादर करण्याच्या अनुषंगाने सूचना संदर्भाधीन अ.क्र.३ येथील शासन परिपत्रकान्वये दिल्या आहेत.

२. सदर नियमावलीतील तरतुदीनुसार, पदोन्नतीने / सरळसेवेने नियुक्तीनंतर राज्यातील (१) नागपूर (२) अमरावती (३) औरंगाबाद (४) कोकण (५) नाशिक व (६) पुणे या सहा विभागीय संवर्गात वाटप करण्यात येते. विभागीय संवर्ग वाटप करण्याची कार्यपद्धती या नियमावलीत विहित केली आहे. पदोन्नतीच्या निवडसूचीस सामान्य प्रशासन विभागाने (कार्या.१२ ने) अथवा आस्थापना मंडळाने मान्यता दिल्यावर त्या निवडसूचीतील अधिकाऱ्यांना विभागीय संवर्ग वाटप प्रशासकीय विभागाने सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने अंतिम करावयाचे आहे. परंतु यानुसार विभागीय संवर्ग वाटप अंतिम केल्यानंतर काही प्रकरणी, कोकण, पुणे अथवा नाशिक विभागातून नागपूर, अमरावती, औरंगाबाद विभागात किंवा नागपूर, अमरावती, औरंगाबाद विभागातून कोकण, पुणे अथवा नाशिक विभागात पदोन्नतीने नियुक्ती झाल्यास असे अधिकारी त्या विभागात रुजू होत नाहीत वा विभागीय संवर्ग बदलून मिळण्यासाठी प्रयत्न करतात वा पदोन्नती नाकारतात असे दिसून आले आहे. यामुळे रिक्त पदांची संख्या वाढते. विभागीय संवर्ग वाटप नियमावलीचा मूळ हेतू सर्व महसूली विभागातील पदे सारख्या प्रमाणात भरावी हा असून

अधिकारी/कर्मचार्यांची गैरसोय व्हावी हा नाही. मात्र पसंतीक्रम दिलेला विभागीय संवर्ग वाटप न झाल्यास व वाटप झालेला विभागीय संवर्ग गैरसोयीचा वाटतो असे अधिकारी, त्यांना वाटप झालेला विभागीय संवर्ग बदलून अन्य विभागीय संवर्ग वाटप करण्याबाबत विनंती अर्ज करतात. याबाबतची बरीच प्रकरणे सामान्य प्रशासन विभागास प्राप्त होत आहेत. शासकीय कर्मचार्यांकडून मुख्यत्वे खालील कारणास्तव विभागीय संवर्ग बदलून देण्याची विनंती करण्यात येते:-

- (१) सेवानिवृत्तीस एक वर्ष वा त्यापेक्षा कमी कालावधी शिल्लक आहे.
- (२) शासकीय अधिकारी / कर्मचार्याच्या आई / वडील, यथास्थिती पती / पत्नी वा अन्य जवळच्या नातेवाईकाचा गंभीर आजार अथवा अधिकारी / कर्मचारी स्वतः गंभीर आजाराने त्रस्त आहे.
- (३) शासकीय अधिकारी / कर्मचारी स्वतः अपंग आहे अथवा तिचा / त्याची पती / पत्नी अथवा मूल अपंग आहे अथवा त्याचे / तिचा जीवनसाथी वा मूल मतिमंद आहे.
- (४) पती - पत्नी एकत्रिकरण.
- (५) महिला अधिकारी / कर्मचारी गर्भवती आहे अथवा मूल लहान (३ वर्षांच्या आतील) आहे.
- (६) विभागीय संवर्ग आपसात बदली करून घेणे(mutual change).
- (७) मुलगा / मुलगी इयत्ता १० वी / १२ वी मध्ये आहे.

३. सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने अंतिम केलेले विभागीय संवर्ग वाटप बदलून देण्यासंदर्भात सदर नियमावलीत तरतूद नाही. तथापि वर नमूद बहुतांश कारणे योग्य (Genuine) असल्याचे दिसत असल्याने ती विचारात घेऊन विभागीय संवर्ग वाटप बदलून देणे व त्यासंदर्भात अटी व शर्ती ठरविण्याच्या अनुषंगाने सदर नियमावलीत तरतूद करण्याबाबत विचार करण्यात आला होता. तथापि काही प्रशासकीय कारणास्तव सद्यस्थितीत याप्रमाणे तरतूदी करता येत नाहीत. नियमावलीत सुधारणा करून याबाबत तरतूदी करण्यास काही कालावधी अपेक्षित आहे. तोपर्यंतच्या कालावधीत, सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने अंतिम वाटप केलेला विभागीय संवर्ग बदलून देण्याबाबत तात्पुरती कार्यपध्दती ठरविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

४. शासन याबाबत असे आदेश देत आहे की, सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने विभागीय संवर्ग वाटप अंतिम केल्यावर, पसंतीक्रमानुसार विभागीय संवर्ग वाटप न झालेल्या अधिकारी/कर्मचार्यांकडून केवळ वर नमूद ७ कारणांपैकी कोणत्याही कारणास्तव विभागीय संवर्ग बदलून देण्यासंदर्भात विनंती अर्ज प्राप्त झाल्यास असे प्रस्ताव प्रशासकीय विभागांनी तपासून शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, दि.१७.२.२००७ अन्वये अपर मुख्य सचिव (गृह) यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन केलेल्या समितीसमोर ठेवण्यात यावेत.

५. वर नमूद केल्याप्रमाणे प्रस्ताव सदर समितीसमोर सादर करताना विभागांकडून खालील बाबींची स्पष्टता/पूर्तता होणे आवश्यक राहिल:-

(१) शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांनी पसंतीक्रमानुसार दिलेला विभागीय संवर्ग वाटप झालेला नाही अशा प्रकरणी वर नमूद कारणास्तव विभागीय संवर्ग वाटप बदलण्याचा प्रस्ताव विचारात घेतायेईल.

(२) शासकीय अधिकारी / कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्या विनंती अर्जात, वरील ७ पैकी (अ.क्र.६ वगळून) नमूद केलेले कारण योग्य असल्याची विभागाने खात्री केली असून त्यापृष्ठयर्थ आवश्यक कागदपत्रे सादर केली आहेत.

(३) वर नमूद कारणांपैकी अ.क्र. २ च्या अनुषंगाने गंभीर आजार म्हणजे सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या आदेशान्वये गंभीर आजार म्हणून आदेशित केले आहेत असे आजार अभिप्रेत आहेत. तसेच सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या आदेशानुसार शासकीय अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना ज्या नातेवाईकांच्या सदर गंभीर आजारांवरील औषधोपचारासाठीच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती देय होते ते जवळचे नातेवाईक समजण्यात यावे.

वर नमूद अ.क्र. २ तसेच अ.क्र. ३ येथील कारणास्तव विनंती अर्जासंदर्भात जिल्हा शल्यचिकीत्सक/वैद्यकीय मंडळ यांचे वैद्यकीय प्रमाणपत्र आवश्यक राहिल.

(४) वरीलप्रमाणे प्राप्त विनंती अर्जाच्या अनुषंगाने संबंधितांना विभागीय संवर्ग वाटप बदलून देण्याकरीता, विनंती अर्जात नमूद महसूली विभागीय संवर्गात निर्बाध रिक्त पद उपलब्ध आहे.

(५) विनंती अर्जानुसार संबंधितांना विभागीय संवर्ग वाटप बदलून दिल्यानंतर (अ) सदर नियमावलीतील तरतुदीनुसार प्रत्येक महसूली विभागीय संवर्गासाठी उपलब्ध होणाऱ्या पदांच्या मर्यादेत विभागीय संवर्ग वाटप होत आहे अथवा (ब) कोणत्याही महसूली विभागीय संवर्गात मोठ्या प्रमाणावर पदे रिक्त राहत नाहीत, याची विभागाने खात्री केली आहे.

६. सदर शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून लागू होईल.

७. सर्व प्रशासकीय विभागांनी वरील आदेशानुसार तपासणी करून, विभागास उचित वाटतील असे प्रस्ताव शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, दि.१७.२.२००७ अन्वये अपर मुख्य सचिव (गृह) यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन केलेल्या समितीसमोर ठेवण्याबाबत उचित कार्यवाही करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २०१२०७३११३२१०७०१०० आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(के.पी.बक्षी)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,

मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,

उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,

सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, विधानभवन, मुंबई,

सर्व संसद सदस्य, विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य,

मुख्य सचिव,

सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,

सर्व मंत्रालयीन विभाग.

ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, सहावा मजला, विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२ (१० प्रती)

बहुजन समाज पार्टी, डी-१ इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई १ (५ प्रती)

भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. ब्लॉक नं.१ योगक्षेम समोर, वसंतराव भागवत चौक, नरीमन पॉइंट, मुंबई २० (५ प्रती)

भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभुवन, एस. व्ही.पटेल रोड, मुंबई ४ (५ प्रती)

भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई १३ (५ प्रती)

इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई २५ (५ प्रती)

नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, , नरीमन पॉइंट, मुंबई २१ (५ प्रती)

शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई २८ (५ प्रती)

सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,

निवड नस्ती.

—oXo—